

SOCIAL AND BEHAVIORAL SCIENCES

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.5.12>

PSYCHOLOGICZNA OCENA ELEMENTU MOTYWACYJNEGO MOWY ZAWODOWEJ MENEDŻERA

Olena Vlasenko

*kandydat nauk ekonomicznych, docent,
doktorant w specjalności 053 „Psychologia”*

Uniwersytetu Hryhorija Skovorody w Perejasławiu (Perejasław, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-1011-1965

interesmore@i.ua

Adnotacja. W artykule podkreślono znaczenie mowy zawodowej jako podstawowego narzędzia zarządzania, zapewniającego prawidłowe wykonywanie obowiązków zawodowych specjalisty. Okazało się, że tworzenie mowy menedżera wynika ze specyfiki kierunku zawodowego. Przeanalizowano znaczenie motywacji do tworzenia mowy zawodowej. To motywacja jednostki do socjalizacji w społeczeństwie i potrzeba wykonywania obowiązków zawodowych zapewnia mowę wyrażającą swoje myśli. Określono wpływ motywacji na ekspresję mowy myśli menedżera. Nakreślono element motywacyjny mowy zawodowej z pozycji zapewnienia zdolności do wypracowania odpowiedniego komunikatu zawodowego. Zaproponowano główne wskaźniki do oceny komponentu motywacyjnego. Podkreślono i uzasadniono ich istotę. Przedstawiono podstawowe techniki psychologiczne do oceny odpowiednich wskaźników. Ustalono, że zestaw tych wskaźników pozwoli zmierzyć motywację jednostki do wytworzenia odpowiedniej zawodowej mowy menedżera.

Słowa kluczowe: motywacja, aktywność zawodowa, mowa zawodowa, menedżer, ocena motywacji, wskaźniki motywacji.

PSYCHOLOGICAL EVALUATION OF THE MOTIVATION COMPONENT OF THE MANAGER'S PROFESSIONAL SPEECH

Olena Vlasenko

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Doctoral Student in the specialty 053 "Psychology"*

Hryhoriy Skovoroda University in Pereyaslav (Pereyaslav, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-1011-1965

interesmore@i.ua

Abstract. The article highlights the role of professional speech as the main management tool ensuring the proper performance of specialist's professional duties. One has found out that the development of the manager's speech is determined by the professional specifics. The role of motivation in the development of professional speech is analyzed. It is the individual's motivation to socialize in society and the need to fulfill one's professional duties that ensures the verbal expression of one's thoughts. One has defined the influence of motivation on the speech expression of the manager's opinion. The article outlines the motivational component of professional speech from the perspective of ensuring the ability to produce an appropriate professional message. The main indicators are offered to evaluate the motivational component. Their essence is highlighted and substantiated. The article outlines the key psychological methods for evaluating the relevant indicators. One has figure out that the totality of these indicators will allow assessing the individual's motivation to produce the appropriate professional speech of the manager.

Key words: motivation, professional activity, professional speech, manager, evaluation of motivation, motivation indicators.

ПСИХОЛОГІЧНА ОЦІНКА МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТУ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ МЕНЕДЖЕРА

Олена Власенко

*кандидат економічних наук, доцент,
докторант зі спеціальності 053 «Психологія»*

Університету Григорія Сковороди в Переяславі (Переяслав, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-1011-1965

interesmore@i.ua

Анотація. В статті висвітлено значення професійного мовлення, як основного інструменту менеджменту, що забезпечує належне виконання професійних обов'язків фахівця. Виявлено, що формування мовлення у менеджера обумовлено специфікою професійного напрямку. Проаналізовано значення мотивації формування професійного мовлення. Саме мотивація особистості до соціалізації у суспільстві та необхідність виконання своїх професійних обов'язків забезпечує мовленнєве вираження своїх думок. Визначено вплив мотивації на мовленнєве вираження думки менеджера. Окреслено мотиваційний компонент професійного мовлення з позиції забезпечення спроможності продукування відповідного професійного повідомлення. Запропоновані основні показники для оцінки мотиваційного компоненту. Висвітлено та обгрунтовано їх сутність. Окреслено основні психологічні методики для оцінки відповідних показників. Визначено, що сукупність цих показників дозволить вимірити мотивацію індивіда до продукування відповідного професійного мовлення менеджера.

Ключові слова: мотивація, професійна діяльність, професійне мовлення, менеджер, оцінка мотивації, показники мотивації.

Вступ. Сучасний світ постійно змінюється, тому вимоги до професійної діяльності регулярно трансформуються. Кожному професіоналу необхідно мати прагнення пристосовуватися до цих змін. Джерелом цього бажання є внутрішня мотивація особистості. Адаптацією індивіда в оточуючому середовищі та одним із інструментів багатьох професій, а особливо менеджменту, слугує мовлення. Професійне мовлення – це вербальне спілкування за допомогою професійних мовних і знакових одиниць. Воно забезпечує належне виконання професійної діяльності. Професійне мовлення в менеджменті є нормованим та регламентованим. Одним із ґрунтовних показників, що відображає рівень спроможності продукування відповідного професійного повідомлення є мотивація.

Розглядом значення професійного мовлення в аспекті спілкування розглядали І. Бабій, Л. Барановська, Л. Березовська, Є. Бондаренко, А. Варданян, Т. Іванчікова, Л. Калмикова, Н. Колодій, Л. Рубцова та ін. Вивчали вплив мотивації на професійне мовлення О. Асмолов, О. Баєва, С. Бабагіна, Л. Вигодський, В. Глухов, С. Обушак, О. Леонтєв, А. Лукіянчук, Н. Скрипка, Н. Фівер, Х. Хекхаузен та ін.

Однак, в їх дослідженнях не повною мірою проведений аналіз показників, що характеризують рівень мотивації професійного мовлення та не достатньо відображено вплив мотиваційного компоненту на професійне мовлення менеджера.

Мета статті: Дослідити роль мотиваційного компоненту у професійному мовленні менеджера та виокремити показники, що слугують для його оцінки.

Для цього необхідно вирішити наступні завдання:

- відобразити місце мотиваційного компоненту у професійному мовленні менеджера;
- визначити основні показники, що використовуються для оцінки мотиваційного компоненту;
- висвітлити сутність показників, що характеризують мотиваційний компонент професійного мовлення менеджера;
- окреслити методики аналізу відповідних показників.

Основна частина. Постійна необхідність пристосовуватись до змін та підвищувати особистісну професійну ефективність спонукала до розвитку всіх індивідуальних професійних навичок людини. До таких професійних навичок відноситься і мовлення.

З позиції психології сприйняття розглядав мовлення О. Леонтєв та Е. Ленненберг, які вважали передумовою мовленнєвого розвитку особистості виключно внутрішню потребу, а соціальні умови розглядалися ними як «своєрідний спусковий гачок, що включає реакцію». (Леонтєв, 1974:13)

Як зазначала О. Баєва «немає нічого простішого, а водночас і складнішого, прекраснішого і трагічнішого, ніж людське спілкування». При цьому, необхідно зазначити, що «немає професії, яка б не вимагала спілкування». (Баєва, 2001:1)

Розвиток мовлення дає можливість опанувати навички майбутньої професійної діяльності і спроможність особистості до соціалізації та впровадження цих навичок у практичну діяльність.

Формування мовлення у менеджера обумовлено специфікою професійного напрямку, який зорієнтований на спричинення впливу на дії інших людей. Різноманітність підходів, форм та засобів мовлення, що використовується при управлінні спонукає менеджера на постійне навчання новітніми методиками впливу. Професійна діяльність менеджера потребує досконалого володіння мовленням. Тому наявність у нього внутрішньої мотивації відіграє значну роль в опануванні професійно-мовленнєвих навичок.

Як підкреслив Л. Віготський, «мотивація мовлення, потреба у мовленні, як і у всякому новому виді діяльності, завжди стоїть на початку розвитку цієї діяльності». (Віготський, 1982:238)

В. Глухов, розвиваючи підхід І. Зимньої, вважає, що «до структури мовної діяльності входять спонукально-мотиваційна, орієнтовно-дослідна та виконавча фази». (Глухов, 2005:44)

Теорії мотивації розвивалися в менеджменті вже давно. Особливого розповсюдження отримали процесуальні теорії мотивації, які характеризують та аналізують зусилля та тип поведінки людини для досягнення нових цілей. У відповідності до цих теорій поведінка людини визначається не тільки потребами, а і функціями сприймання і очікувань, що відображають конкретну ситуацію та можливі наслідки того типу поведінки, який притаманний особистості. На сьогодні, відокремлюють понад 50 процесуальних теорій мотивації, однак основними, на нашу думку, є: теорія очікувань В. Врума, теорія рівності (справедливості)

Дж. С. Адамса, теорія мотивації за А. Маслоу, модель Л. Портера – Е. Лоулера, теорія постановки цілей Е. Локка, ХУ-теорія Д. МакГрегора і теорія Z У. Оучі.

Аналіз мотиваційного компоненту професійної діяльності менеджера базується на дослідженні внутрішнього мотивування індивіда. Виходимо з того, що вся мотивація поділяється на внутрішню мотивацію, яка ґрунтується на внутрішніх бажаннях особистості та зовнішню мотивацію, яка спонукає її із зовні. При цьому, зовнішня та внутрішня мотивація впливає на свідомість індивіда, який формує відповідне внутрішнє мотивування та мовленнєво виражає прийняте рішення щодо ситуації. (рис. 1.)

Внутрішнє мотивування є основною рушійною силою виникнення мовлення. Дослідження взаємозв'язку між мотивацією досягнення і рівнем домагань проводилися вже давно. У своїх дослідженнях С. Майнор і Р. Ніль визначили, що високомотивовані особистості у всіх відносинах мають більш високий рівень професійних домагань. (Майнор, Ніль, 1958)

Продовживши напрям цих досліджень, Н. Фівер встановив зв'язок мотивації і рівня домагань. Його аналіз виявив, що рівень домагань визначається не за проголошуваними цілями. Було проведено спостереження за поведінкою особи, що намагається вирішити завдання, яке неможливе вирішити і всі спроби є марними. Результатом стало, те, що мотивовані на успіх (їм вказувалось, що завдання є дуже легким) піддослідні довше не відмовлялись від спроб вирішити завдання, чим ті, що були мотивованих на невдачу (їм вказувалось, що завдання дуже складне). (Фівер, 1961)

Необхідність мотивування в продукуванні мовлення ґрунтується на тому, що для особистості «вихідний пункт руху – це породження «динамічної смислової системи» у процесі діяльності, що спонукається і спрямовується тим чи іншим змістоутворюючим мотивом». (Асмолов, 1990:249)

Зважаючи на необхідність мотивації досягнень, Х. Хекхаузен важав, що існують «три аспекти діяльності, що взаємопов'язані і відносяться до мотивації досягнення, а саме: (1) активацію, (2) вплив зворотного зв'язку про успіх або поразку на почуття та очікування щодо ситуації та (3) завзятість і наполегливість». (Хекхаузен, 2001:65)

Лише внутрішнє мотивування особистості до соціалізації у суспільстві та необхідність виконання своїх професійних обов'язків забезпечує мовленнєве вираження своїх думок.

Проведений аналіз «поняття «мотивація» призводить до висновку, що у її формуванні грають роль почуття, емоції, інтереси, схильності, світогляд (переконання, ідеали) особистості» (Іванчикова, 2012:168)

Продуктування мовлення забезпечується внутрішнім мотивуванням, при цьому, на думку О. Асмолова, «неусвідомлені мотиви і смислові установки особистості є нереалізовані схильності до дій, детерміновані тим бажаним майбутнім, заради якого здійснюється діяльність у світлі якого різні вчинки та події набувають особистісного сенсу». На їх творення впливають «саме протиріччя, а іноді і конфлікт між мотивами особистості, які знаходяться у певній ієрархічному зв'язку, постає як механізм особливого внутрішнього руху в індивідуальній свідомості». (Асмолов, 1990:246, 247)

Мотиваційний компонент професійного мовлення відображає мотиви, ціннісні орієнтири, ідеали, емоційну стійкість, позитивне ставлення до професії, пізнавальний інтерес до майбутньої професійної діяльності, психологічну готовність особистості до розвитку мовленнєвої діяльності у відповідності до спеціальності.

Вважаємо, що його характеризують наступні основні показники:

- показник мотивації професійної діяльності - відображає рівень професійної спрямованості особистості;
- показник мотивації до афіліації – визначає рівень мотивування індивіда на налагодження контактів та зв'язків з іншими людьми;
- показник мотивації до навчання – відображає рівень прагнення особистості до навчання.

Показник мотивації професійної діяльності відображає мотивацію індивіда до оволодіння професією.

«Те, що мотивація передусє діяльності, вірно не тільки стосовно онтогенетичного плану, а й стосовно кожної розмови, кожної фрази». (Виготський, 1982:238)

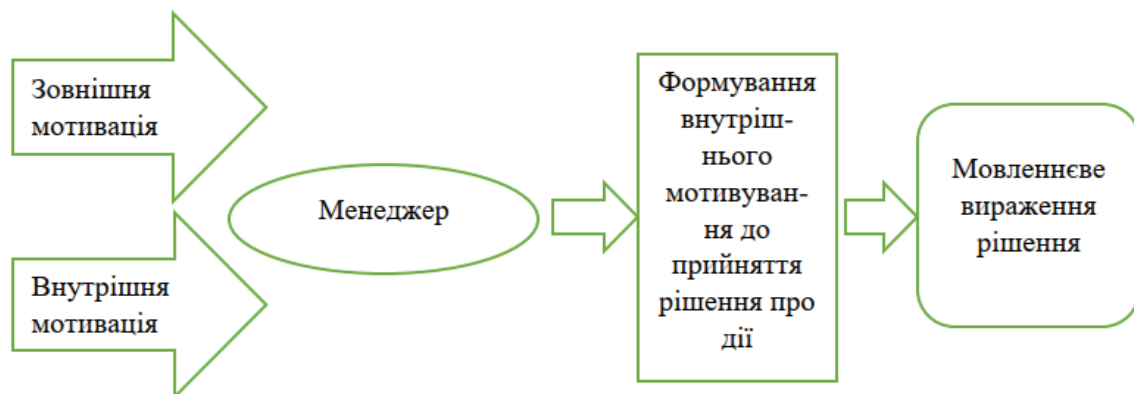

Рис. 1. Вплив мотивації на мовленнєве вираження думки менеджера

У нашому випадку ми аналізуємо наявність мотивування до опанування навичок, що відповідають кваліфікаційному рівню «менеджер». Цей кваліфікаційний рівень потребує опанування професійно-мовленнєвої компетентності, яка є підґрунтям для ефективного професійного мовлення менеджера.

«Мотивація – це сукупність рушійних сил, які спонукають людину до виконання певних дій. Ці сили можуть мати як зовнішнє, так і внутрішнє походження і змушувати людину свідомо чи несвідомо робити ті чи інші вчинки» (Колот, 1998:31)

Мотивація до професійної діяльності визначає мотивацію до опанування професійним мовленням та відображає внутрішньо бажання особистості стати найкращим фахівцем в обраній спеціальності.

«Мотив досягнення в навчальній і професійній діяльності представляє собою складне структурно-функціональне утворення, до складу якого входять такі фактори, як прагнення до першості у навчальній і професійній діяльності, досягнення високого статусу в професії, завоювання авторитету в колективі, прагнення відповідати вимогам керівництва, викладачів, інших посадових осіб, які спрямовують і регулюють процес просування службовими сходами». (Купчак, Саміло, 2020: 110)

Наявність мотивації до опанування менеджменту свідчить про збільшення зусиль індивіда до засвоєння навичок професійного мовлення і відповідно до покращення їх результативності.

А. Лукіяничук вважає, що «мотивація – це сукупність особистісних та ситуативних факторів, які спонукають до активності (діяльності) людини», при цьому «чим вищий рівень мотивації, чим більше чинників (мотивів) спонукають людину до професійної діяльності, тим більше зусиль вона схильна докладати». (Лукіяничук, 2020:4)

Показник мотивації професійної діяльності характеризує мотивацію професійного мовлення, тому що це взаємозалежні поняття. Наявність високого рівня професійного мовлення є основою для відповідного рівня професіоналізму в менеджменті. З іншого боку, бажання, а відповідно мотивування, стати найкращим менеджером веде до бажання опанувати навички, які для цього необхідні. У нашому дослідженні – це професійне мовлення.

М. Дідух зазначила, що «професійна спрямованість є важливим аспектом загальної спрямованості особистості, оскільки мотиваційно-ціннісна сфера дорослої людини формується насамперед у діяльності, що має переважно професійне спрямування». При цьому, «професійна спрямованість є результатом процесів професійного самовизначення, ідентифікації та самоорганізації». (Дідух, 2021:57,59)

Для визначення показника мотивації професійної діяльності пропонуємо використовувати наступні методики:

- методика «Мотиви вибору професії» (Р. Овчарова);
- методика вивчення мотивів вибору професії (Д. Ларін);
- методика «Мотивація професійної діяльності» (К. Замфір у модифікації А. Реана);
- опитувальник для визначення рівня професійної спрямованості студентів (Д. Дубовицька).

Показник мотивації до афіліації – визначає рівень мотивування індивіда до налагодження контактів і зв'язків з іншими людьми, за рахунок спрямування особистості на успіх та необхідності налагодження ділових контактів.

Рівень афіліації відображає бажання індивіда, щодо спрямування на встановлення нових взаємозв'язків з іншими особистостями.

Цей мотив є у кожній особистості, яка має бажання існувати у суспільстві.

«Мотив афіліації є вираженням соціальної суті діяльності і особистості людини. Він виявляється в потребі кожної людини належати до певної групи, приймати її цінності і слідувати їм, займати власне місце в структурі групи.» (Волинець, Самошкіна, 2012:45)

Необхідність в соціалізації підкреслює О. Емішянц. «Мотив афіліації – соціальний мотив, який спонукає до взаємодії на підґрунті товариських відносин та прихильностей, які приносять задоволення, взаємоприваблюють та взаємобагачують». (Емішянц, 2011:139)

Х. Хекхаузен визначає «мету мотиву афіліації як взаємний і довірчий зв'язок, за наявності якого кожний з партнерів якщо й не любить іншого, то ставиться до нього приязно, приймає його, дружньо підтримує і симпатизує йому». (Хекхаузен, 2003:506)

Мотивація до афіліації визначає професійну придатність до професії «менеджер». Вона є передумовою для виконання основних функціональних обов'язків за цією професією.

«Мотивація афіліації стає більш актуальною у процесі спілкування людей і частіше проявляються в якості прагнень індивіда налагодити позитивні, добрі взаємини з іншими індивідами». При цьому «мотив афіліації корелюється з прагненням людини до схвалення з боку оточуючих, до самоствердження». (Бабатіна, Скрипка, 2019:26)

Рівень необхідності афіліації у людини постійно змінюється, в залежності від змін в оточуючому середовищі та внутрішньої реакції особистості на них.

Професійна діяльність з менеджменту потребує налагодження зв'язків з великою кількістю людей як в середині підприємства так і зовні. Для цього використовуються всі підходи спілкування, яке є основним інструментом діяльності. Набуття спроможності легко встановлювати формальні та неформальні відносини надає високий рівень навичок спілкування, який набувається в процесі опанування професійним мовленням. Виникає кореляційний зв'язок: чим вище рівень мотивування потреби індивіду до афіліації тим вище його мотивування до оволодіння професійним мовленням.

Для визначення показника мотивації до афіліації пропонуємо використовувати наступні методики:

- методика «Шкала самоефективності Р. Шварца та М. Єрусалема»;
- методика «Діагностика мотивації до успіху» (Т. Елерс);
- опитувальники ТЮФ (В. Бабина (Болдирева));
- методика мотивації афіліації А. Меграбяна у модифікації М. Магомед-Емінова;
- опитувальник афіліації А. Мехрабіана.

Показник мотивації до навчання – відображає рівень прагнення особистості до навчання, що є внутрішнім стимулом індивіда до пізнання нового у професійному мовленні.

Внутрішня мотивація особистості є основною передумовою успішності навчання. Показник мотивації до навчання відображає емоційне задоволення індивіда від виконання навчальних завдань та подолання труднощів під час їх вирішення. При цьому, сам процес пізнання викликає позитивні емоції та внутрішній інтерес. Ці внутрішні мотиваційні складові особистості забезпечують найефективніше опанування професійного мовлення у відповідності до фаху.

Особистість не зацікавлена у навчанні є неспроможною досягти значних успіхів у надбанні високого рівня навичок професійного мовлення.

«Навчальна мотивація є окремим випадком мотивації особистості», при цьому «до навчання учня спонукає не один мотив, а низка мотивів різної властивості, кожний з яких виступає у взаємодії з іншими, утворюючи певну ієрархічну структуру». (Чаусова 2018:124,126)

Цей показник відображає спроможність індивіда опанувати професійне мовлення.

Підходи до мотивування у кожній професії відрізняються, однак основне завдання є єдиним: найкращим чином оволодіти професією. Я. Демченко визначає мотивацію до навчання, як «низку взаємозумовлених чинників, що спонукають навчальну діяльність особистості». При цьому вона є відмінною в кожній окремій професії та «відрізняється від інших видів низькою специфічності для тієї діяльності, до якої вона включається, факторів». (Демченко, 2014:411)

Високий рівень мотивації до навчання стимулює саморозвиток особистості, який «є свідомим саморегулятивним процесом становлення особистості, який проявляється у її прагненні брати відповідальність за власні справи, вчинки, у розкритті потенційних можливостей і здібностей, вдосконаленні особистісних якостей», а «це, у свою чергу, призводить до постійного поглиблення професійних знань, умінь і навичок». (Зінченко, 2015:268,270)

Підвищення мотивації до навчання веде до збільшення рівня мотивування оволодіння професійними мовленням.

Для визначення показника мотивації до навчання пропонуємо використовувати наступні методики:

- методика «Спрямованість на набуття знань» за Є. Ільїним та Н. Курдюковою;
- опитувальник для учнів «Рівень мотивації» (С. Бутмарчук);
- тест «Мотивація навчання» (О. Яцук);
- методика діагностики мотивів учбової діяльності (М. Алексеєва);
- опитувальник спрямованості учбової мотивації (Т. Дубовицька);
- методика вивчення мотивів навчальної діяльності учнів (Б. Пашнев);
- методика «Визначення мотивації навчання» (В. Каташев).

Запропоновані методики дозволяють отримати якісні результати за кожним показником, що характеризує мотиваційний компонент професійного мовлення менеджера. Сукупність цих показників дозволить вимірити мотивацію до продукування відповідного професійного мовлення менеджера.

Висновки. Професійне мовлення менеджера вимагає спілкування з використанням професійних мовних та знакових одиниць. Воно є нормованим і регламентованим та допомагає у забезпеченні належного виконання професійних обов'язків фахівця даного напрямку. Внутрішнє мотивування є основною рушійною силою виникнення мовлення. Мотиваційний компонент відображає психологічну готовність особистості до опанування та розвитку професійного мовлення у відповідності до спеціальності.

Мотиваційний компонент професійного мовлення характеризують наступні основні показники: показник мотивації професійної діяльності (відображає рівень професійної спрямованості особистості); показник мотивації до афіліації (визначає рівень мотивування індивіда на налагодження контактів та зв'язків з іншими людьми); показник мотивації до навчання (відображає рівень прагнення особистості до навчання).

Всі показники можна визначити та проаналізувати у відповідності із запропонованими психологічними методиками.

Список використаних джерел:

1. Асмолов А.Г. Психология личности: Учебник. Москва.: Изд-во МГУ, 1990. 367 с.
2. Бабатіна С.І. Мотивація афіліації у структурі потребнісмотиваційної сфери особистості / С. І. Бабатіна, Н. А. Скрипка // Інсайт : психологічні виміри суспільства : матер. міжнар. конф./ Херсон: ВД «Гельветика», 2019. Вип. 1(16). С. 25–27.
3. Баева О.А. Ораторское искусство и деловое общение: Учеб. посо-бие. 2-е изд., исправл. Мн.: Новое знание, 2001. 328 с.
4. Волинець С.Л., Самошкіна Л. М. Зв'язок мотивів афіліації, досягнення і влади в мотивації релігійної діяльності / Вісник ДНУ. Серія: Педагогіка і психологія, 2012, вип. 18, т. 20, № 9/1. С.43–49.
5. Выготский Л.С. Собрание сочинений: В 6-ти т. Т. 1. Вопросы теории и истории психологии / Под ред. А. Р. Лурия, М. Г. Ярошевского. М.: Педагогика, 1982. 488 с.

6. Глухов В.П. Основы психолінгвістики: учеб. пособие для студентов педвузов М. : АСТ: Астрель, 2005. 351 с.
7. Демченко Я.М. Проблема мотивації навчання молодших школярів / Я. М. Демченко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2014. Вип. 38. С. 409–414.
8. Дідух М. Професійна спрямованість як динамічна якість особистості / Юридична психологія, Том 28 № 1 (2021), С. 56–64. DOI: 10.33270/03212801.56
9. Емішянц О.Б. Процесуальні аспекти функціонування особистості / К: Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки, 2011. С. 137–142.
10. Зінченко С.В. Самоосвіта як важливий чинник професійної успішності дорослої людини / Зінченко С.В., Веселівський Р.Б. // Актуальні проблеми професійної орієнтації та професійного навчання населення у контексті подолання кризи ринку праці: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. К. : ІПК ДСЗУ, 2015. С. 265–271.
11. Иванчикова Т.В. Языковая и речевая компетентность экономистов. Москва, 2012. 366с.
12. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник. К. : КНЕУ, 1998. 224с.
13. Купчак М.Я., Саміло А.В. Професійна мотивація як внутрішній рушійний чинник розвитку професіоналізму майбутнього менеджера / Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, № 21 (2020). С. 107–112. DOI: 10.32447/20784643.21.2020.13
14. Леонтьев А.А. (ред.) Основы теории речевой деятельности. М. : Наука, 1974. 368 с.
15. Лукіянчук А.М. Мотивація професійної діяльності педагогічних працівників : методичні рекомендації : Біла Церква : БІНПО ДЗВО УМО, 2020. 46 с.
16. Хекхаузен Х. Психология мотивации достижения. Санкт-Петербург: Речь, 2001. 256 с.
17. Чаусова Т.В. Особливості формування мотиваційної сфери навчання підлітків / Вісник післядипломної освіти. Серія : Соціальні та поведінкові науки. 2018. Вип. 6. С. 121-134. DOI: 10.32405/2522-9931-2018-6(35)-121-134
18. Feather N.T. (1961). The relationship of persistence at a task to expectation of success and achievement related motives. The Journal of Abnormal and Social Psychology, 63(3), p. 552–561. DOI: 10.1037/h0045671
19. Minor C.A., Neel Robert G.(1958) The relationship between achievement motive and occupational preference./Journal of Counseling Psychology. Vol.5; Iss.1 DOI: 10.3389/fpsyg.2022.845910

References:

1. Asmolov A.G. (1990) Psihologiya lichnosti: Uchebnik. [Psychology of Personality: Textbook] Moskva.: Izd-vo MGU [in Russian].
2. Babatina S.I. (2019) Motivaciya afiliiacii u strukturi potrebnisnomotivacijnoi sferi osobistosti [Motivation of affiliation in the structure of the need-and-motivation sphere of specialty] / S. I. Babatina, N. A. Skripka // Insajt : psihologichni vimiri suspil'stva : mater. mizhnar. konf./ Herson: VD «Gel'vetika», Vip. 1(16). 25–27 [in Ukraine].
3. Baeva O.A. (2002) Oratorskoe iskusstvo i delovoe obshchenie: Ucheb. posobie. [Oratory and business communication: Proc. Allowance.] 2-e izd., ispravl. Mn.: Novoe znanie [in Belarus].
4. Volinec' S. L., Samoshkina L. M. (2012) Zv'yazok motiviv afiliiacii, dosyagnennya i vladi v motivacii religijnoi diyal'nosti [A link between the motives of affiliation, the reach and power in the motivation of religious activity] / Visnik DNU. Seriya: Pedagogika i psihologiya, vip. 18, t. 20, № 9/1, 43–49 [in Ukraine].
5. Vygotskij L.S. (1982) Sobranie sochinenij: V 6-ti t. T. 1. Voprosy teorii i istorii psihologii [Collected works: In 6 volumes. Vol. 1. Questions of the theory and history of psychology] / Pod red. A. R. Luriya, M. G. YArashevskogo. M. : Pedagogika. [in Russian].
6. Gluhov V.P. (2005) Osnovy psiholingvistiki: ucheb. posobie dlya studentov pedvuzov [Fundamentals of Psycholinguistics] M.: АСТ: Astrel' [in Russian].
7. Demchenko YA.M. (2014) Problema motivacii navchannya molodshih shkolyariv [The problem of motivation for the education of young schoolchildren] / YA. M. Demchenko // Pedagogika formuvannya tvorchoi osobistosti u vishchij i zagal'noosvitnij shkolah. Vip. 38. 409–414 [in Ukraine].
8. Diduh M. (2021) Profesijna spryamovanist' yak dinamichna yakist' osobistosti [Professional directivity as a dynamic personality] / YUridichna psihologiya, Tom 28 № 1. 56-64. DOI: 10.33270/03212801.56 [in Ukraine].
9. Emishyanc O.B. (2011) Procesual'ni aspekti funkcionuvannya osobistosti [Procedural aspects of the functioning of the specialty] / K: Aktual'ni problemi sociologii, psihologii, pedagogiki. 137–142 [in Ukraine].
10. Zinchenko S.V. (2015) Samoosvita yak vazhlivij chinnik profesijnoi uspihnosti dorosloj lyudini [Self-illumination as an important clerk of professional success has grown up people] / Zinchenko S.V., Veselivs'kij R.B. // Aktual'ni problemi profesijnoi orijentacii ta profesijnogo navchannya naseleennya u konteksti podolannya кризи rinku praci: materialy VIII Mizhnarodnoi naukovopraktichnoi konferencii. K. : IPK DSZU. 26–271 [in Ukraine].
11. Ivanchikova T.V. (2012) YAzykovaya i rechevaya kompetentnost' ekonomistov [Language and speech competence of economists]. Moskva [in Russian].
12. Kolot A.M. (1998) Motivaciya, stimulyuvannya j ocinka personalu: Navch. posibnik. [Motivation, stimulation and evaluation of personnel] K. : KNEU [in Ukraine].
13. Kupchak M.YA., Samilo A.V. (2020) Profesijna motivaciya yak vnutrishnij rushijnij chinnik rozvitku profesionalizmu majbutn'ogo menedzhera [Professional motivation as an internal disruptor to the development of the professionalism of a future manager] / Visnik L'vivs'kogo derzhavnogo universitetu bezpeki zhittediyal'nosti, № 21. 107–112. DOI: 10.32447/20784643.21.2020.13 [in Ukraine].
14. Leont'ev A.A. (red.) (1974) Osnovy teorii rechevoj deyatel'nosti. [Fundamentals of the theory of speech activity] M.: Nauka [in Russian].

15. Lukiyanchuk A.M. (2020) Motivaciya profesijnoi diyal'nosti pedagogichnih pracivnikiv : metodichni rekomendacii [Motivation of professional activity of pedagogical practitioners: methodological recommendations]. Bila Cerkva: BINPO DZVO UMO [in Ukraine].
16. Hekkhauzen H. (2001) Psihologiya motivacii dostizheniya [Psychology of achievement motivation]. Sankt-Peterburg: Rech' [in Russian].
17. CHausova T.V. (2018) Osoblivosti formuvannya motivacijnoi sferi navchannya pidlitkiv [Peculiarities of molding the motivational sphere of education] / Visnik pislyadiplomnoi osviti. Seriya : Social'ni ta povedinkovi nauki. 121–134. DOI: 10.32405/2522-9931-2018-6(35)-121-134 [in Ukraine].
18. Feather N.T. (1961). The relationship of persistence at a task to expectation of success and achievement related motives. The Journal of Abnormal and Social Psychology, 63(3), 552–561. DOI: 10.1037/h0045671 [in USA].
19. Minor C. A., Neel Robert G. (1958) The relationship between achievement motive and occupational preference./Journal of Counseling Psychology. Vol.5; Iss.1 DOI: 10.3389/fpsyg.2022.845910 [in USA].